

5

Nesmí se klepat ruka rozhovor s Ladislavem Bilanem

Zavěs se na lano téma

Chléba a víno neseme tahák do kostela

Balet nejen na špičkách lifestyle

Rozchod Nadera a Simin kulturtipy

bra trst vo

BRATRSTVO 5

2 TÁHNĚTE ZA JEDEN PROVAZ

Úvodník_Šárka Schmarczová

3 DO ŽIVÉHO DÍTĚTE

Do živého_Magdalena Trusínová

4 POZVÁNKA DO TICHÁ

Reportáž_Jana Škubalová

5 VŠIMLI JSME SI

Olcha Richterová

6 ZAVĚS SE NA LANO

Téma_Marie Jelínková

7 JAKÉ JE TO ŽÍT VE TMĚ

Téma_Šárka Schmarczová

9 PÁTÉ PŘÍKÁZÁNÍ

Deset_Marek Lukášek

10 NESMÍ SE KLEPAT RUKA

Fajn lidi_rozhovor s Ladislavem Bilanem

12 SE ZALOŽENÝMA RUKAMA

Zamyšlení_Petr Grendl

13 CHLEBA A VÍNO NESEME

Tahák do kostela_Jaroslav Pechar

14 PANTOMIMA JE PRO MĚ DAR

Proč věřím_Václav Dostál

15 RŮZNÉ KYTKY POTŘEBUJÍ RŮZNOU PŮDU

Zvenku_Ester Hubená

16 ZATČEN S CELÝM STARŠOVSTVEM

Piedestal_Petr Moré

17 PROTO VÁM ŘÍKÁM: NEBDĚTE!

Zázraky za zraky_Martin Kučera

18 ROZCHOD NADERA A SIMIN

Kulturtipy_Olcha Richterová

19 VÝLET ZA KANIBALY

Kulturtipy_Jana Škubalová

19 DOBA JEDOVÁ

Kulturtipy_Marie Medková

20 WHERE IS MY MIND

Fotoromán

22 BALET NEJEN NA ŠPIČKÁCH

Lifestyle_Šárka Schmarczová

23 FARÁŘ PRO MLÁDEŽ PREZIDENTEM!

E-bulvy_mm

24 RELAX

M. Medková, J. F. Pechar

27 POETIČNO

Text_O. Richterová, Ilustrace_D. Toullová

FOTO OBÁLKA_Jan Zálešák

Foto z akce Kudy Komenský nechodil, která proběhla v březnu již po třicáté ve Vítkově.

Reportáž z této víkendovky a další fotky najdete na webu Bratrstva.

Téma pátého čísla je spolehnutí se na druhého. Jako biblický příklad jsme si na redakční radě zvolili nevěstku Rachab. Ta u sebe schovala izraelské zvědy a spolehla se na jejich slovo, že oni za to ušetří její rodinu. V jejím jednání byl velký kus víry, spolehnutí se nejen na jejich slovo, ale také na Boha. Zapřela je, když se jí na ně ptali – to proto, že uvěřila v Hospodina a jeho skutky. Bylo to její rozhodnutí, pro dobrou věc. Kolikrát se ve vašem životě stalo, že jste se rozhodli pomoci a dali důvěru v plén? A to jen z víry, že je to správné?

Tahle nevěstka z Jericha nám ukazuje, že je dobré uvěřit v lidi a to, co je v nich dobré. Nesoudit podle skutků, ale uvěřit. Možná vám návodem bude i povídání s mimem Václavem Dostálem v rubrice Proč věřím.

TÁHNĚTE ZA JEDEN PROVAZ

Úvodník_Šárka Schmarczová

Květen je měsíc lásky, co otevřít sbírku básní? Pro začátek tu máte jednu od naší básnířky Olchy Richterové, nebo vás může jarně naladit něžný francouzský komiks.

Přečtěte si rozhovor Marie Medkové s mladým nadaným hudebníkem Ladislavem Bilanem. Jistě jste už pomohli někomu s bílou holí, ale byla ta pomoc účinná? Jak na to se dozvíte v našem minikurzu pomoci nevidomému.

Ráda bych vás taky pozvala do naší internetové podoby, můžete si tam přečíst víc. Rozhovory v nezkrácené podobě a také věci, které se nevešly do časopisu, jako třeba fotoreportáž o tom Kudy Komenský nechodil, z níž je i fotka na titulní straně.

Na závěr i sama sobě říkám, nebojme se pomoc nabídnout a přijmout. Často právě to spolehnutí se na druhého je to nejtěžší, nechťjme všechno zvládnout bez pomoci. Ne nadarmo se říká, že ve dvou se to lépe táhne a co teprve ve třech nebo ve společenství? Táhněte za jeden provaz! Zkuste být k druhým otevření a nevidět lidi skrze jejich chyby, ale naopak skrze to dobré. Láska v každé své podobě dokáže i nemožné. ■

V Česku by se Šalamoun asi zděsil. Kdyby se snažil vypátrat matku dítěte svou osvědčenou metodou („tak já ho rozpůlím a každá dostane půlku“), jedna z „matek“ by křičela tak usilovně, že by tu druhou asi vůbec nebylo slyšet. Tedy v případě, že by Šalamoun držel novorozeně před kojeneckými ústavu na jedné straně a Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR na straně druhé.

V roce 2012 prošlo kojeneckými ústavu, dětskými domovy pro děti do tří let a dětskými centry 2077 dětí. V Evropě – zejména té západní – se přitom do ústavní péče umísťuje naprosté minimum dětí. Důvod je bohužel velmi prozaický – v Česku se velmi často odebírají děti z rodin kvůli tomu, že rodiče nemají peníze. Skoro každé druhé dítě, které se ocitlo v osídlech ústavní výchovy, tam skončilo jen a pouze kvůli chudobě.

Změnit se to snaží ministerstvo práce (MPSV), které chystá reformu péče o ohrožené děti. Bude vycházet z novely zákona o sociálně-právní ochraně dětí, kterou teď projednávají poslanci. Novela by měla zajistit, aby se do centra pozornosti dostaly skutečně děti a jejich rodiny a ne ústavní péče, jako tomu bylo dosud.

Jak to zařídít? Rozšířením stávajících řad pěstounů o tzv. profesionální. Teď pěstouni pobírají dávky od státu jednak za to, že se o dítě starají, jednak aby měli peníze na výdaje, které jsou s péčí

DO ŽIVÉHO DÍTĚTE

Do živého_Magdalena Trusínová

o dítě spojené. Profesionální pěstouni procházejí přísnějším výběrem a jsou na ně kladené větší nároky. Dávky by podle záměru MPSV měli pobírat i tehdy, když se zrovna o žádné „pěstouně“ nestarají. Ale měli by permanentní pohotovost a povinnost přijmout dítě, kdykoliv to bude třeba. I ve tři hodiny ráno.

To se ale nelíbí těm, kdo pracují v kojeneckých ústavech. Teď máme v Česku 34 ústavů. Ministerstvo je nechce plošně rušit, ale pokud se reforma povede, potřeba už nebudou. Takže se jim člověk nediví, že se změnám brání. Jenže svým křikem, že jsou neškodné, popírají to, že jim jde v první řadě o děti.

Vědecké výzkumy totiž potvrzují, že dopad ústavní péče na batolata je nejhorší. Ve světě si toho všimli už asi před padesáti lety, mimo jiné díky českým dětským psychologům Zdeňku Matějčkovi a Josefu Langmeierovi.

K debatě/

Znám někoho, kdo si osvojil dítě? S jakými problémy se potýká? Kdo mu s nimi pomáhá?

Kdo by se o mě postaral, kdyby se o mě najednou nemohli starat rodiče?

Vadilo by mi, kdyby si rodiče osvojili na přechodnou dobu cizí dítě?

Věděli jste, že ...

...dnes je v Česku zhruba 8 400 pěstounů? Polovinu z nich tvoří prarodiče, kteří si osvojili své vnuky nebo vnučky.

...péče o dítě v kojeneckém ústavu stojí měsíčně 35 000 korun? (Do této částky nejsou započítané investiční náklady, konečná částka je tedy ještě vyšší).

...reforma by měla změnit poměr peněz a lidských zdrojů vynakládaných v péči o ohrožené děti. V současnosti jde na prevenci a sanaci rodiny 25 % prostředků a na ústavní péči 75 %. Ministerstvo by chtělo, aby to bylo obrácené.

...v kojeneckých ústavech je 5 % dětí s vážným zdravotním hendikepem.

Odkazy/

Info na webu MPSV: <http://www.mpsv.cz/cs/7259>

Debaty o reformě péče o ohrožené děti na festivalu dokumentárních filmů Jeden svět (Adopce - dítě jako rukojmí): <http://www.ceskatelevize.cz/specialy/jedensvet/z-festivalu/>

Magazín Jak jinak o neziskovém sektoru na ČRo Rádiu Česko: http://www.rozhlas.cz/radio_cesko/exkluzivne/_zprava/j sme-posledni-zemi-v-evrope-ktera-deti-do-tri-let-umistuje-do-ustavu--1035208 ■

POZVÁNKA DO TICHA

Reportáž_Jana Škubalová

Ticho, je ticho, celý den a celou noc....

To blahodárné ticho, po kterém již dlouho toužím. netíží, ba naopak dává prostor duši. vstoupit do něj, nechat se jím prostoupit, abych mohla pocítit dotek věčnosti, abych mohla slyšet Tvé volání můj Pane.

V tom tichu probíhá celý můj život jako na filmové pásce. a s ním i Biblické texty na každý den - představuji si sama sebe po boku učedníků a Ježíše.

stejně jako svatý Ignác, jehož příběhy se tak hezky poslouchají v podání laskavé a energické přednášející. najednou je mi strašně sympatický, stejně jako já se vrhá do neznáma.

Ticho kláštera je tu a tam narušeno zvukem chůze na schodech společná ekumenická liturgie a Večeře Páně nás ještě více spojují, hudba nám pomáhá dobarvit naši meditaci, modlitba nás nese. ohleduplnost, velkorysost a dobrotu se derou na povrch. najednou více pociťujeme, jak moc jsme si podobní, jak jsme si rovni.

Vystoupit z ticha - půjde to a chce se mi vůbec? za chvíli budou Velikonoce, mám radost je mi jasné, že se mě ten příběh týká a stávám se jeho součástí závěrečné sdílení s ostatními mi ukazuje jak dál v každodenním životě. těším se na příště - ať už to bude ve Vydří či někde jinde.

Ticho, je ticho, celý den a celou noc....

Tato báseň vznikla po mém návratu domů z duchovní obnovy v Kostelním Vydří u Dačic. Akce proběhla poslední březnový týden a zúčastnilo se jí 19 členů 4 církvi ve věku 22-70 let. Tato duchovní cvičení (latinsky "exercicie") proběhly pod vedením husitské farářky Ivany Noble, které tímto děkuji za její barvitá vyprávění, osobní přístup a hezký průběh celé akce.

Přestaň hnít, začni žít!

4.–8. května se v Havlíčkově bodě koná takzvaný Brodfest – sjezd mládeže CB, tentokrát pod mottem: Přestaň hnít, začni žít! Z mnoha workshopů mě zaujal třeba ten vedený J. Valešem a týkající se křesťanské dospělosti: „Jak vlastně vypadá duchovní zralost v hledání Boží vůle, v otázkách svědomí, zodpovědnosti nebo svobody? Podle čeho poznám, co mi k dospělosti chybí? Co bych pro to mohl udělat?“

Největší protesty od listopadu '89

V neděli 22. 4. se v Praze sešlo 100 000 lidí pod hesly typu „Už je na čase zbavit se Nečase“, organizovali ji hlavně odboráři. Službu konající policisté podle vyjádření zúčastněných působili „jako by v duchu demonstrovali s námi.“ Hesla typu „Stydím se za vládu a prezidenta ČR a chci jejich demisi“ nicméně střídaly třeba masky Anonymous, a pak mírné překvapení: to když si ještě v odpolední po demonstraci šéf odborářů Zavadil skočil na pivo s ministrem financí Kalouskem. Nevadilo, že pár hodin předtím hlásal, jak je vláda odporná a slizká. Zdá se, že revoluce by se možná někomu hodila, ale nikam by neviedla. Naopak trpělivé sledování a občasná kontrolování práce zastupitelstva ve vašem městě smysl rozhodně má!

VŠIMLI JSME SI

Všimli jsme si_vybrala Olcha Richterová

Dobrovolník do akce

Zveme Vás na akci, jejímž cílem je podpořit činnost některých pražských neziskových organizací, udělat radost jejich klientům a něco se naučit o sociální sféře, o lidech, kteří se v ní pohybují i sami o sobě. Zaměříme se na metodu reminiscence – založenou na vzpomínání. Budeme navštěvovat domov pro seniory, povídat si s nimi a poslechneme si přednášku Hanky Janečkové, která se touto metodou zabývá. Odpoledne pak budeme hrát hry, tvořit a blbnout. Neváhejte udělat o prázdninách něco prospěšného pro sebe i druhé, rozšířit si obzory a poznat nové fajn lidi. Akce proběhne v prostorách Vinohradského sboru od 26. srpna do 2. září.

Mormon Mitt Romney kandiduje

V USA bude proti úřadujícímu Baracku Obamovi kandidovat republikán Romney. Okolo jeho vyznání všichni chodí po špičkách, ve volbách však patrně bude hrát velkou roli. Schválně: co víte o Církvi Ježíše Krista svatých posledních dnů? A považujete členství v ní za překážku nejvyšší politické pozici v USA?

Koučing pro věřící

V životě každého člověka přicházejí chvíle, kdy potřebuje podporu a pomoc někoho druhého, aby našel řešení své situace nebo se dokázal posunout dál. Ne nezbytně někoho, kdo mu řekne, co přesně má udělat, ale kdo mu pomůže podívat se na svoji situaci z jiného pohledu a objevit řešení. Právě v tu chvíli může vedoucí (i vedoucí mládeže) hrát roli kouče – někoho, kdo pomáhá druhému člověku posunout se v životě a službě, ale zodpovědnost zůstává plně na něm, kouč ji nepřebírá. Seminář o koučinku se bude konat v Malenovicích 25.–26.5. a povede ho Mark Krupa, profesionální kouč. Cena 80Kč, další informace na <http://www.kam.cz>.

Jed'te s Genfestem „stavět mosty“!

31.8.–2.9. můžete jet i s celou mládeží do Budapešti, kde se opět koná Genfest. Tři dny v ulicích maďarské metropole jsou příležitostí pro mladé lidi ze všech koutů světa a různých etnických skupin, aby mohli společně objevit hodnotu bratrstva a jednoty. Setkají se rozdílné kultury, ale také různé generace, skupiny a hnutí či věřící jiných než křesťanských náboženství. Je to výzva ukázat, že umíme žít v harmonii - a také příležitost víc se poznat s českou katolickou mládeží, která o akci podrobně píše na tomto webu a zve k účasti: <http://genfest.naplno.net/>

Časlavský hudební festival

Již tradičně se festiválek bude letos konat 11. srpna 2012, jak jinak než v Časlavi. Čekají vás různorodé kapely, občerstvení a skvělá atmosféra na zahradě zdejší Diakonie ČCE. Pozvěte kamarády a přijedte na festák! Těší se na vás evangelická mládež nejen z chrudimského seniorátu.

Co se sportů týče, najdeme toho v bibli určitě výrazně víc třeba o plachtění než o lezení. Přesto může lezec najít mezi svým oblíbeným koníčkem a životem s Hospodinem řadu zásadních styčných ploch, respektive, možná na základě lezení víru trochu lépe pochopit a uchopit. Obojí totiž vyžaduje víru, důvěru i vlastní nasazení. Ani víra ani lezení nejdou zkusit pouze teoreticky. Studium lezeckých materiálů je jistě žádoucí, ale lezce z člověka nedělá, stejně jako perfektní znalost bible nedělá z člověka křesťana. Důležité je udělat ten krok, kdy se člověk vydá na cestu vzhůru. Bez toho to nejde. A tenhle krok vyžaduje víru. Spolehnutí se na to, že lano nepraskne, že mě spolulezec bude dobře jistit. Pokud člověk zůstane stát pod skalou a jen si ji osahá ze země, nikdy z něj lezec nebude. Ani víra nejde zakusit bez vydání se na cestu.

Jednoduché lezecké cesty pak zvládne v podstatě každý, kdo se pro to rozhodne. Když člověk v lezení pokračuje, pozoruje, že se jeho výkon zprvu poměrně rychle zlepšuje, později už to tak nejde, a někdy bývá poměrně jasné, co tomu brání – slabé prsty, velký zadek, špatná technika... A tak na sobě musí člověk pracovat, zbavit se zbytečných kil,

zavěs se na lano

Téma_Marie Jelínková

naposilovat slabé články výkonu. Není to ve víře trochu podobné? Pokud už se člověk vydá na cestu víry, po nějaké době také zjistí, co si s sebou táhne za kila problémů a zlozvyků, kterých se potřebuje zbavit a se kterými je cesta vzhůru mimořádně obtížná. A Hospodin mu jasně říká – netáhni s sebou ta kila zloby, závisť a nelásky a poleze se ti daleko snáz. Některé lezecké cesty jsou přítomně jasné, u jiných je třeba použít průvodce, jak k lezeckým cestám, tak k víře bývají přítomně průvodce dobře dostupné.

A stejně jako spolu musí spolupracovat, komunikovat a důvěřovat si ti dva, co spolu lezou, pomáhá i člověku spolupracovat, komunikovat a důvěřovat Tomu, komu se zavěsil na lano. Pomocí bývá, když se ti dva znají, když vědí, co dělají, a dodržují známá pravidla. Přesto se jejich vztah bez vzájemné komunikace neobejde – někdy je třeba povzbudit, upozornit na hrozící nebezpečí či zařvat, že asi spadnu. Mimořádně důležité proto je, koho mám na druhém konci lana, nejen pro povzbuzení a pomoc při hledání cesty, ale hlavně proto, že když jde najednou do tuhého (a bez toho se žádné lezení neobejde), potřebuji s jistotou vědět, že mě podrží.

Oproti lezení má ale víra několik zásadních výhod. Při lezení se člověk spoléhá na spolulezce, lezecké pomůcky a často i na jištění, které sám zakládá, všechno z toho může selhat. Ten parták ve víře ani Jeho lano ale neselehává. Někdy možná člověka nechává pár metrů dolů proklouznout, ale nikdy ho nepustí. Na laně je také člověk odkázán na své schopnosti, nikdo mu běžně nepomůže, kdežto v našem životě nás občas Někdo v tom nejtěžším úseku povytáhne. Díky Bohu za to. ■

Ted' asi čekáte, že vám budu vykládat nějakou biblickou pasáž a horlit proti hříšnému životu. Nebudu, myslím tu tmu, když jeden se základních lidských smyslů nefunguje. Dokážete si vytvářet obrazy bez toho, abyste je viděli? Umíte si představit, jaké to je vařit, oblékat se nebo uklízet a nevidět co?

Většina postižených se musí spoléhat na druhé, ale málokterá skupina z nich musí přijímat pomoc od neznámých lidí, které si nemůže ani prohlédnout. Zkusme se alespoň na chvíli ponořit do jejich světa. Možná se tak leccos dozvíme o sobě samých.

Zajděte spolu s nevidomými do Divadla Kolowrat na představení Cesta kolem světa za absolutní tmy. Představení není určeno jen pro ně, je tu i pro nás, abychom si s maskou na obličej vyzkoušeli, jaké to je nevidět. Režisér Karel Kratochvíl vycházel ze slavného románu Julesse Verne Cesta kolem světa za 80 dní a jeho cílem bylo vytvořit interaktivní inscenaci, kterou divák vnímá všemi smysly, kromě zraku.

Pokud nejste zrovna kulturní fanda, můžete svět bez světla zažít v Kavárně POTMĚ, kterou otvírá každý rok v měsíci červnu nadace Českého rozhlasu Světluška.

Další paradoxní možnosti, jak si přiblížit svět nevidomých, je Neviditelná výstava. Koná se v pro-

JAKÉ TO JE ŽÍT VE TMĚ

Téma_Šárka Schmarczová

storu Novoměstské radnice v Praze a potrvá do konce července. Autoři výstavy se pokusili ukázat jednak reálný svět nevidomých lidí, ale také dokázat, že i život bez tohoto nejvýznamnějšího receptoru může být krásný.

Desatero, aneb jak pomoci nevidomému a kontakt s nevidomým/

1. Mějte na paměti, že nevidomí jsou zcela normální lidé, kteří mají různé přednosti i nedostatky jako každý jiný. I mezi nimi jsou lidé výjimeční, inteligentní i méně nadaní.
2. Při setkání s nevidomým se chovejte přirozeně a pomoc nevnucujte.
3. Vyvarujte se projevům soucítu.
4. Nevidomého, kterého znáte, pozdravte vždy sami jako první a řekněte jeho jméno, aby věděl, že pozdrav patří jemu.
5. Když vstoupíte do místnosti, kde se nachází nevidomý, dejte se zřetelně poznat. Tichý pohyb neznámé osoby v jeho okolí působí pochopitelně nepříjemně.
6. Velmi nepříjemně na nevidomého působí, projednáváte-li jeho záležitosti nikoli přímo s ním; ale s jeho průvodcem.
7. Když se nevidomý octne na ulici v orientačních těžkostech, zeptejte se ho, zda mu můžete nějak pomoci. Nabídněte mu, aby se zavěsil do vaší paže, protože takto může snadno jít krůček za vámi a včas reagovat.
8. Při nástupu do dopravních prostředků jděte první. Nevtačujte nevidomého na sedadlo, stačí, když položíte jeho ruku na opěradlo. Při vstupu do auta položte jeho ruku na horní rám dveří.
9. Když nevidomý vstoupí do restaurace, ukažte mu věšák a volné místo u stolu. S jídlem si poradí sám, stačí, když mu povíte, jak je jídlo na talíři uspořádané.
10. Popište nevidomému okolí, vybavení místnosti a osoby a nevyhýbejte se optickým dojmům a barvám.

Odkazy/

Více o tom, jak pomáhat lidem s postižením <http://www.chodicilide.cz/>

Stránky Diakonie ČCE <http://szp.diakoniecce.cz/>

Nadace českého rozhlasu Světluška <http://svetluska.centrum.cz/pomoc.phtml>

Stránky Neviditelné výstavy <http://neviditelna.cz/>

Divadelní představení Cesta kolem světa za absolutní tmy <http://www.damuza.cz/index.php/Inscenace/34-Inscenace%20opro%20dosp%C4%9B%C3%A9/90-cesta-kolem-sveta> ■

Jiřina Šíková
socioložka, publicistka

Nevyřídím nikdy všechny e-mail. Mám převis několik desítek e-mailů, které pak smažu. Nečtu je do konce, protože mně to zdržuje. Když se někdo nedoveďe vyjádřit stručně, tak to mažu a neodpovím vůbec. Nedodržuji všechny možné

občanské předpisy, nečtu nabídky „zlevnění“ a výhodné pojištění. Dopisy psané rukou nečtu vůbec, mnohé ani neotevírám.

Eliáš Molnár
streetworker,
člen kapely Svěží zelenina

Asi občas o někom povím něco, co bych si měl nechat raději pro sebe. Ale snažím se s tím pracovat a raději žádné intimní informace nemít.

V čem na vás není spolehnutí?

Anketa

Bart Simpson
schopný buič a zodpovědný tvůrce problémů

Jo, konečně jedna dobrá otázka. Jsem děsně nespolehlivý v trošilinku víc věcech. Nebezpečně jezdím na skejtu, skoro pokaždý nestihnu přijet domu z poškolky na další díl.

Párkrát jsem hlídal Meggie, to taky nedopadlo moc dobře. Koukněte se na Homera, já tu nespolehlivost mám v krvi, já za to nemůžu. Jó, pak taky v udržení pozornosti v kostele, v chození do školy...éé, a tak vůbec...

Jonáš Hájek
básník

V odpovědích pro Bratrstvo. V přijetí a odmítnutí. V pěstění pokojových rostlin. V nasycení. V neodkládání veledůležitých úkolů. V kukuřici.

V bystré přítomnosti. V nepodláhání nesmyslu – sebevědomí – nežvanění blábolu – sexualitě. V nezanedbávání přátel. V opravě kliky na dveřích. V nevinnosti. V sebekontrolě podle podstaty věci. Na pochybách. V mičudě. V tom že to co myslím vážně myslím ještě daleko vážněji.

Adam Šůra
redaktor Respektu
Nevracím knihy. Nebo je vracím později, než jsem slíbil, po několika urgencích. Zrovna jedna taková nevrácená kniha mi furt leží na pracovním stole.

Takže mám furt špatné svědomí.

Marie Saudková
Havlenová
malířka,
laická terapeutka

Nepříjemnou sebereflexí jsem došla k tomu, že se nedá spolehnout na to, zdali se nerozčílím. Sice

se snažím, aby to nemělo žádné důsledky a aby hněv odešel co nejdříve, ale ovládnout emoce se mi často nepodaří. Dále se mi také několikrát stalo, že jsem úplně zapomněla na nějakou schůzku. Naštěstí to byla vždy schůzka s chápavými lidmi.

Už pátým přikázáním se v Desateru dostáváme jakoby na druhou stranu, do řady šesti příkazů, které se vztahují k bližnímu, tj. k člověku. V reformované tradici tedy druhá deska. Do jisté míry je to sporné – možná že toto přikázání je něco jako most mezi první a druhou deskou. Otec a matka – rodiče – byli a jsou těmi, kdo formují vztah svých dětí k Bohu. Také dobrým vztahům k druhým lidem – mravům – se učíme nejdřív doma a rodiče nám jsou vzorem, ať chtějí nebo nechtějí. Rodičů si tedy máme vážit. Naslouchat jim, dokud jsme dětmi, a podporovat je, když zestárnou. A blahořečit Bohu, pokud je vůbec máme a pokud s nimi dobře vycházíme.

DESATERO: PÁTÉ PŘIKÁZÁNÍ

Deset_Marek P. Lukášek

1. Nebudeš mít jiného boha mimo mne.
2. Nezobrazíš si Boha zpodoběním ničeho.
3. Nezneužiješ jména Hospodina, svého Boha.
4. Pamatuj na den odpočinku, že ti má být svatý.

Cti svého otce i matku.

6. Nezabiješ.
7. Nesesmilníš.
8. Nepokradeš.
9. Nevydáš proti svému bližnímu křivé svědectví.
10. Nebudeš dychtit po domě svého bližního.

Protože ne vždy se to daří. Mnozí rodiče ve své výchovatelské roli žalostně selhávají a úctu si nezaslouží. Na to myslel už apoštol v listu Efezským, který ve výkladu tohoto přikázání nabádá právě rodiče, aby se o své děti starali tak, jak náleží, a „nepopouzelí je k hněvu“: Otcové, nedrážděte své děti ke vzdoru, ale vychovávejte je v kázni a napomenutích našeho Pána.

V takovém případě se děti mohou autoritě svých rodičů postavit a svou poslušnost jim odepřít. Což už v 16. století doporučoval Luther. V současnosti se hodně mluví a píše o tom, jak je rodina v krizi. Kolik manželství končí krachem a kolik manželství nefunguje a dobrou péčí dětem neposkytuje. A má to i svůj rub – domovy důchodců a léčebny dlouhodobě nemocných jsou přeplněné starými lidmi, o které se jejich vlastní děti odmítají postarat. V novinách čteme, že místo v domově důchodců se nyní nedostává zhruba padesáti tisícům čekatelů. Páté přikázání je tedy v našich časech neméně aktuální, než tomu bylo v časech Mojžíšových.

Páté přikázání je o rodině, ale nejen o ní. Také o autoritě. Jakou autoritu mají v naší společnosti soudci, policisté, faráři, politici, učitelé? Zvláště ti poslední jmenovaní velmi malou. Ty tam jsou mravy obecné školy. Bájněho učitele Hnízda s jeho svižnou rákoskou by dnes okamžitě zavřeli. Učit na základní škole je jen pro otrlé hrochy. Pokud se něco nestane a autorita učitelů nebude obnovena, běda nám. Tak jako v rodině to platí pro obě strany. Nakonec i ti, kteří jsou dnes mladí, budou jednou staří a pak na vlastní kůži pocítí důsledky své vzájemné neúcty. ■

Rozhovor s Ladislavem Bilanem, studentem Konzervatoře evangelické akademie v Olomouci.

ROZHOVOR S LADISLAVEM BILANEM

Fajn lidi_Marie Medková

Odkud jsi?

Narodil jsem se tady v Olomouci a zde jsme s rodiči dlouho žili. Mamka hraje na klavír a harfu a tatka na bicí ve filharmonii. Všichni tři chceme cvičit, což v panelovém domě nebylo úplně ideální.

Je asi hloupé ptát se, jak ses dostal k hudbě...

Přes rodinu. Dědeček je skladatel, tatka hraje a mamka taky. Takže první, co jsem viděl u našich, bylo, že se věnují hudbě. Poslouchali jsme hudbu, chodil jsem na koncerty, s mamkou jsem se účastnil všech možných soutěží.

Jakým nástrojem jsi začínal?

Začínal jsem na zobcovou flétnu, která mě hodně bavila. Dokonce jsem nafotil jednu flétnovou školu s paní učitelkou, která mě učila. K bicím jsem přičuchl, když mi byly asi tři roky. Začal jsem to zkoušet a napodobovat tatku.

Proč Konzervatoř Evangelické akademie? Nevadí ti, že je to křesťanská škola?

Nevadí, jsem křesťan, naše rodina je evangelická. Jsem z Olomouce a učí tu dobří lidé. Mám tu kvalitní zázemí. Udělal jsem přijímačky do Brna a do Ostravy, ale tady se mi líbilo.

Když jsi dělal přijímačky na konzervatoř, cos musel umět?

Člověk dělá zkoušky ze svého nástroje a zkoušku z dalších předpokladů – jestli slyší, jestli má hudební a rytmické vnímání, zda zná teorii.

Když člověk nastoupí na konzervatoř, tak hned dostane učitele klavíru. A na konzervatoři se třeba chytneš něčeho jiného, co tě začne bavit. Je vítané, když člověk umí na víc nástrojů.

Jaké předměty máte stejné jako ostatní středškoláci?

Zeměpis, chemii a matematiku nemáme, ale za to musíme co nejvíc cvičit na svůj nástroj.

A co se ještě učíte?

Dopodrobna se zabýváme dějinami hudby. Taky máme IZS – intonace – rytmus-zvuková analýza. Tam třeba zpíváme intonační cvičení, cvičíme poznávání různých akordů,

melodií – učitel je zahraje a my je máme zapsat, analyzovat. Nebo se učíme tvoření akordů – to už je praktičtější. Ještě hlasová výchova – tam se učíme, jak stát u zpívání, zpěvnické techniky, péči o hlas a tak. Pak orchestr, povinně od třetího – některé nástroje tu mají jedinečnou možnost zahrát si ve velkém orchestru.

Jsou na KEA uskupení studentů, které spolu hrají jen tak?

Je tu velká chuť si spolu zahrát. Studenti si sami dělají třeba tematické koncerty. Ale já to moc neznám, protože jsem často pryč.

A proč jsi často pryč?

Jsem už vlastně člen filharmonie v Olomouci, takže jezdím s filharmonií a hraju. Tady plním, co bych měl, a tam sbírám zkušenosti.

Na ty hraje vedoucí skupiny - podporuje to rytmicky celý orchestr. Lidé si myslí, že třeba triangly jsou lehké – ale když je úplně ticho, nesmí se vám klepat ruka a je tam ještě

nesmí se KLEPAT RUKA

Jaké zkušenosti?

Ve filharmonii si člověk musí dávat pozor, být precizní, vyžaduje to hodně nervů, člověk nesmí dělat chyby. Od pondělka do středy jsou zkoušky a ve čtvrtek už je generálka a večer koncert. Člověk musí hodně umět už dopředu.

Jak ses dostal k filharmonii?

Měl jsem v repertoáru skladbu, která byla i u konkurzu. Šel jsem se ze zvědavosti podívat, co přijede na konkurz za bicisty. A zrovna tam přijel jen jeden, který to navíc nezvládl. A tatka mi řekl, ať to zkusím zahrát. Tak jsem zahrál tu skladbu, a pak ještě na další nástroje, a pan šéfdirigent mi řekl, že tam můžu hrát. Takže od té doby jsem začal - od nejlépejších věcí k náročnějším. Minulý rok v únoru jsem hrál už i Bolero nebo Svěcení jara. Ty už patří k technicky nejnáročnějším.

A ve filharmonii hraješ na bicí soupravu?

V orchestru se taky někdy používá bicí souprava a někteří moderní autoři už s nimi počítají, ale jinak jsou zásadní tympány.

nějaký šílený rytmus,... i triangel musí zahrát přesně. Dál se používají xylofony, vibrafony a marimby, na které se v orchestru hraje velmi často čtyřmi paličkami, bubínky, perkuse, činely, atd. Jsou skladby, kde stačí tympány a činely, ale jsou skladby, kde si devět bicistů musí rozebrat různé nástroje. Důležitá je barva zvuku, preciznost, technika,...

Ty jsi získal loni ocenění za improvizaci v Americe, že?

No, tam jsem byl ve třech kategoriích. „Moderní skladba“ - tam jsem hrál na vibrafon čtyřmi paličkami a na patě jsem měl velký buben a hi-tky. „Klasický bubínek“ - v Americe to dost valí a my se o takový band snažíme i tady. No a nakonec „Improvizace – open solo“. A získal jsem dvě zlaté a stříbrnou medaili. A ty dvě zlaté – to jsem vyhrál celou kategorii. Hrál tam mladí i staří – z Ameriky, z Jamajky... Bylo zajímavé vidět, jak hrajou oni.

Tu moderní skladbu jsem vlastně hrál v Jihlavě na Sjezdu.

Doufám, že ještě někdy na Sjezdu zahraješ, a díky za rozhovor!

foto Ben Kučera, Sjezd mládeže Jihlava ■

Jakubova epistola 5,7-8 (Žilka): **Bud'te trpělivi, bratří, až do příchodu Páně. Hle, rolník čeká na vzácný plod země, je nad ním trpělivi, až se mu dostane podzimního i jarního deště. Bud'te i vy trpělivi, posilněte svá srdce, protože příchod Páně je blízky.**

se založenýma rukama

Zamyšlení_Petr Grendl

Trpělivost. Spolehnouti na to, co sice nemám ve své moci, ale už to znám natolik, že vím. Jen proto mohu být klidný. Víím, co se za chvíli stane, i když teď to tu ještě není.

Dobře hozený bumerang se po chvíli sám otočí a přiletí zpět. Kdo bumerang nezná, hned se za tím ohnutým klackem rozeběhne, aby ho pak vůbec našel. Kdo ale bumerang zná a umí s ním házet, je trpělivý. Hodí a nikam neběží. Čeká.

Trpělivé čekání není naivita, čekání naslepo! Rybář, který čeká a čeká a čeká na rybu u nádrže, v níž žádné ryby nejsou, není trpělivý rybář...

Pro Jakuba je trpělivý rolník, zemědělec, obrazem člověka víry. Jako všichni ostatní koná i on v potu tváře svou denní práci. Nemá ale strach, jak vše dopadne. Není ještě vidět jediná rostlinka, jediný plod. Přesto je trpělivý. Protože už ví.

I pohanský zemědělec už zoral a zasel. Strach ale má. „Co bude dál? Jak zajistit polím déšť, aby práce nepřišla vniveč? Abych nezemřel? Kdo mi teď pomůže?“ Rozumím jeho strachu. Jde tu o život. Jak jinak nasytit rodinu? „Jak být trpělivý? Copak to jde, zorat, zasít a se založenýma rukama čekat, co se stane? Copak je na světě někdo, kdo se o nás postará?“

Pohanský zemědělec nemůže mít trpělivost. Nemá totiž důvěru. Ještě nenašel toho, na jehož pomoc by se dokázal spolehnout.

Nikdo z nás se trpělivým nerodí. Trpělivost roste ze vztahu. Z poznání toho, na něž je možné opravdu se spolehnout.

Pohanství je strach. Víra v Hospodina trpělivost. Prodělaná zkušenost. A proto důvěra. Proto trpělivé čekání na toho, o němž už vím, že je věrný. Že mě nenechá na holičkách. Že přijde a pomůže. Vysvobodí.

Dospělé není chtít si ve všem pomoci sám. Dospělé je nahlédnout vlastní omezenost. Až když nedokážu běžet dál, teprve tehdy mohu přece poznat toho, kdo je lepším běžcem, než jsem sám. Teprve tady, u našich vlastních hranic, o nichž víme, se rodí dospělost. Pravá otevřenost. Pravý vztah. Nejen ke světu, ale i k tomu, co tento náš svět i jeho možnosti přesahuje. A dá-li Bůh, pak i k Tomu, který je nám věrný, i když my na věrnost k Němu třeba i kašleme.

1) Jakou vlastnost lásky zmiňuje Pavel jako první ve svém chvalozpěvu v 1 Kor 13?

2) Je trpělivost skutečně vrozenou lidskou vlastností?

3) U koho může hledat pomoc člověk, který sebe sama vidí jako zcela dokonalého?

Autor je farářem ve sboru ČCE Domažlice. Foto Samuel Titěra ■

A jsou tu Letnice, v některých sborech nějaká ta „třetí neděle v měsíci“, Nový rok či jiné významné datum v kalendáři – a pohled, který zabloudí na stůl Páně, zahlédne pod bílou rouškou kalich a talířek. Áha – zase to bude dlouhé...

CHLEBA a víno neseme

Tahák do kostela_Jaroslav Pechar

Právě aby to nebylo tak dlouhé, tak před mnoha sty lety katolická církev zavedla přijímání „pod jednou“ – lidé dostali toliko chléb, vína stačilo trošku a to vypil kněz. Zkrácení bohoslužby bylo značné. Už o pár desítek let později mnohé napadlo, že takové zjednodušování už je trochu moc a že s sebou nese víc škody než užítku. A jsme v Praze u Martina ve Zdi, je rok 1414 a Jakoubek ze Stříbra právě vysluhuje poprvé po dlouhé době zase jednou pod obojí všemu lidu.

Přeskočme staletí a podívejme se, co že se to vlastně děje. Na stole Páně leží chléb a víno. Kdysi dávno by tam toho jídla bylo mnohem víc, protože šlo o skutečnou hostinu. To je vidět ještě v Pavlově listě do Korinta. Teď již zůstal jen symbol toho, že lidé budou společně jíst. Však také jedno z označení této slavnosti – „communio“ – znamená „společenství“. U nás bude chléb většinou normální, kvašený a víno většinou červené. Můžete se ale setkat i s bílým vínem (podle některých Pán Ježíš spíš vysluhoval bílým) a nekvašenou „hostií“ (protože tady už Pán Ježíš dozajista žádný kvašený chléb neměl).

V klasické českobratrské evangelické benevolenci se tady nechává volnost v zachovávaní zvyklostí toho kterého sboru. Právě tak se nechává na zvyklostech sboru, jestli lidé stojí v jednom velkém kruhu či v několika malých. Jestli přijímají z jednoho kalicha, nebo z malých kalíšků. Jestli se kalich utírá po každém přijímajícím, nebo vůbec. Jestli je jeden vysluhující, dva, čtyři, nebo si lidé vysluhují vzájemně. Jestli je chléb předem nakrájený na kostičky, na „vojáčky“, či se láme až na poslední chvíli. Jestli děti přijímají až po konfirmaci, nebo od okamžiku, kdy samy chtějí. Když už přijímají, tak jestli víno a jestli by nebylo lépe používat nealkoholický mošt. Jak často se vůbec večere Páně ve sboru slaví. Pro všechny tyto varianty jsou mnohé praktické i teoretické důvody a tak se sbor od sboru různí a právě tyto otázky se objevují jako časté téma rozhovorů staršovstva s nově nastupujícím farářem.

Když už tak stojíte v kruhu a blíží se k Vám farář s chlebem a vínem, co si tak člověk může či dokonce má myslet, že ho čeká? Na jedné straně je katolický výklad. V okamžiku přijímání dostávají věřící skutečné tělo Kristovo, které bylo na Golgatě obětováno a nyní je nekrvavě zpřítomněno. Jako tělo našeho Pána si zaslouží přiměřeně zbožnou úctu. Na druhé straně spektra je Zwingli a důraz na to, že slavíme vzpomínkovou slavnost, kdy si s chlebem a vínem připomínáme, co pro nás Pán Ježíš udělal. Mezi tím pak naleznete nepřebernou řadu jemných nuancí a názorových odstínů. Chvála Bohu za Leuenerskou konkordii, ve které se luteráni, kalvinisté (ale i metodisté, čechoslováci a další včetně naší církve!) shodli, že přes všechny odchylky jsme všichni dobře pravověrní!

Ilustrace Lorenzo Monaco (1370-1425), Itálie ■

N avštěvuješ evangelický sbor. Co to pro Tebe znamená? Proč tam chodíš?

Jsem členem a presbyterem sboru ČCE v Olomouci. Do sboru chodím proto, abych tam načerpal víru i sílu. Abych trávil čas s lidmi, se kterými si rozumím a je mi s nimi dobře. Je pro mě místem setkávání se s Bohem i lidmi.

Jak jsi uvěřil? Jaký je Tvůj životní příběh?

Ve víře mě formovali rodiče, babičky

PANTOMIMA JE PRO MĚ DAR

Proč věřím?_rozhovor s Václavem Dostálem vedla Jana Škubalová

a mládež, se kterou mám spojenou opravdu velkou řadu duchovních zážitků. Zde bych rád zmínil Travnou (tam jsem také začal hrát pantomimu) a seniorátní akce typu „Kudy Komenský nechodil“. S blízkým přítelem J. Bartuškem jsme tehdy vytvořili téměř legendární dvojici „MELOUN“ a hráli různé zábavné scénky a kvalitní hry, ke kterým jsme i skládali písně. Čili v podstatě něco na způsob Suchý+Šlittr anebo V+W. Rád na to vzpomínám.

Jsi mim. Jak ses k této práci dostal?

Pantomima je pro mě „koníček“, charisma, talent a dar. A vždycky tvrdím, že se ona dostala ke mně. Při studiu na gymnáziu ve Šternberku jsme byli na výletě v Praze a navštívili jsme představení Ladislava Fialky „Noss“, zakladatele české moderní pantomimy. Začal jsem ho napodobovat, podobně jako Čejku a další, až to postupně přerostlo v samostatné hraní. Své zkušenosti mima se snažím již několik let předávat dál - „vyučuji“ na kurzech pro amatéry. Kontakt najdete na svých stránkách <http://vaclavdostal.web-park.cz>. Živím se jako „IT specialista“.

Kde se na to dá připravit nebo studovat?

Pantomima se dá studovat na HAMU (Hudební Akademie Múzických Umění), katedře Pantomimy a Nonverbálního divadla. Také se dá studovat amatérsky na kurzech v rámci divadelních festivalů (např. Jiráskův Hronov

či „Otevřeno“ v Kolíně). Já jsem docházel k soukromým učitelům. Nejvíce mě naučil pan Carlos Martinéze, španělský profesionální mim a křesťan, který se stal mým přítelem.

Má nějakým způsobem víra a církevní prostředí vliv na tvoji práci?

Nejlepší scénky mám biblické (Stvoření světa, Noe, Večeře Páně a další). V této práci mima je pro mne nejdůležitější právě ono „oikuméné“ duchovní společenství – každé představení předchází společné modlitby.

Jaké představení ted' hraješ?

V březnu jsem vystupoval v rámci „Vzpomínky na Fukušimu“, což byl komponovaný program na památku roku od tragických událostí v Japonsku pro náš evangelický sbor. Kostel byl zaplněn do posledního místa. Spolupracuji s mimkou Janou Ungerovou, se kterou hrajeme autorskou pantomimickou hru „Tehdy odpoledne přišlo“ - „Měla's jich pět“. Mottem této hry je oddíl z Janova evangelia o setkání Ježíše a samařské ženy. Příběh je však o ženě, která se vrací za deštivého odpoledne domů, je celá promočená, doma si vezme staré album s fotografiemi a začne vzpomínat na pět různých mužů v jejím životě – otec, klaun, učitel, milenec a manžel. 20. 4. ji budeme hrát na setkání mládeže v rámci františkánské duchovní obnovy ve Velehradě a 13. 5. v divadle v Červeném Kostelci. ■

Z venku Církev Křesťanská společenství vypadá otevřeně, a tak jsme se na ni ptali také otevřeně jejího kazatele v Kutné Hoře Alexandra Štěpánovského.

Charakterizujte vaši církev třemi slovy.

Mnoha barev a vůní (každý sbor KS je jiný). Pokud bych měl popsat konkrétně naše kutnohorské společenství: rodinné a otevřené hledajícím (alespoň bych si to moc přál). Prvním impulsem k jejímu založení bylo

(Sex, AIDS a vztahy). Ukazují studentům na krásu a hodnotu lidského života, přimlouvám se za pomoc nenarozeným dětem i maminkám, uvažujícím o potratu, které neodsuzují, ale vidím je často jako oběti mužského sobectví, vlastní bezradnosti či neinformovanosti. Antikonkpci pokládám za osobní věc každého páru a především zodpovědnost mužů. Takže asi spíše konzervativní, že?

RŮZNÉ KYTKY POTŘEBUJÍ RŮZNOU PŮDU

Zvenku_ptala se Ester Hubená

nejdříve pražské oddělení holešovického sboru od ČCE, samostatná církev byla založena v roce 2002.

Jak vznikl váš sbor a jak se bráníte pověsti „schizmatiků“?

Nijak. Vůbec se s tímto „razítkem“ neseťkávám. Náš sbor vznikl odchodem z Církve bratrské, se kterou dnes máme velmi dobré vztahy a spolupráci.

Čím se lišíte od ostatních křesťanských církví? Máte nějaký specifický „styl“ víry?

Nejsem si vědom výrazných odlišností. Možná jsme více civilnější, bez ustálené liturgie. Věříme mimo jiné v působení duchovních darů (charismat), ale to je asi dnes běžné u každé denominace, rozhodně to již není tak kontroverzní téma jako před 20 lety.

Jste spíše konzervativní nebo liberální? (Jaký máte postoj např. k antikoncepci, potratům, homosexuálům, rodině?)

Stejně jako J.A. Komenský vnímám, že manželka je mi klenotem po Pánu Bohu nejvzácnějším. Rodina je to nejlepší, co tady na zemi mám. K homosexuálům mám vztah jako k ostatním lidem, často jsou to velmi citliví lidé, hledající skutečnou lásku a opravdové přátelství. S jejich životním stylem však souhlasit na základě porozumění Písmu nemůžu. O potratech se zmiňuji při svých přednáškách na školách

Pěstujete nějaké ekumenické styky? Vidíte rozdrobení denominací jako problém, nebo jako přínos?

Spolupráce s ostatními církvemi je pro nás velkou hodnotou. V našem městě se vedle pravidelných setkávání duchovních uskuťtečňuje spolupráce především v práci s mládeží. Např. již dvakrát jsme společně uspořádali křesťanský celoškolský festival pro státní gymnázium, dále projekt „EXIT Tour“ na ostatních středních školách v našem městě a letos English camp. Vztahů s ostatními vedoucími a církvemi si nesmírně považuji a jsem za ně velmi vděčný. Rozdrobení denominací vidím jako přínos. Naše církev neosloví každého, různé kytky potřebují různou půdu a podnebí, různí lidé potřebují různé způsoby zbožnosti.

Jak pracujete s mládeží? V čem vidíte největší přínos víry a života v církvi pro ni?

Jednak jsou to celocírkevní sjezdy mládeže na podzim a na jaře, u nás v Kutné Hoře dále pořádáme přednášky na školách, kluby pro děti a mládež, zmiňované festivaly. Doufám, že v církvi nacházejí bezpodmínečné přijetí, lásku, pomoc ve složitém období dospívání a dobré vzory. Osobní víra jim může dát orientaci v životě, vědomí vlastní hodnoty a vnitřní výztuhy. „Známe smysl svého života a víme, kdo jsme,“ říká mi přes rameno má dcera (20 let). ■

„Manžel nebyl člověk, který by se zabýval politikou. Jemu šlo hlavně o rozšíření zde na zemi.“
Vlasta Dittrichová (manželka)

Haškův hrdina					
budějovické pivo					
ještěr					
tác					
hudební nástroj					
na levé straně					
opak odlivu					
plod keře					
vazivový provazec					

nápověda: fagot

Zatčen s celým staršovstvem

Piedestal_Petr Morée

Bohumil Jan Dittrich (1921-1995) byl jeden z prvních evangelických farářů, kteří zakusili perzekuci komunistického režimu. Zastupuje zde i další, např. Jaroslava Choděra nebo Josefa Hájka. Po válce Dittrich dostudoval teologii na Husově fakultě a v americkém Austinu. Od srpna 1949 nastoupil na sbor v pohraničním Chomutově. O rok později byl zatčen, spolu s ním téměř celé staršovstvo i senior, na základě vymyšleného obvinění ze špionáže. Především spojením s Blahoslavem Hrubým, taktéž farářem a příslušníkem amerických zpravodajských služeb, který Československo už opustil, se ukázalo být klíčové. Většina zatčených je brzy propuštěna, Dittrich a dva starší

byli zdrženi ve vazbě 16 měsíců. Nakonec byl případ odložen pro nedostatek důkazů. Dittrichovi, kterého vazba velmi poznamenala, bylo zakázáno zůstat v Chomutově. V dubnu 1952 se stal farářem hornokrupského sboru, kde ho režim neustále obtěžoval. V ČCE působil spíše v ústraní, ale coby kuchař na kurzech a brigádách byl oblíben. V r. 1990 byl plně rehabilitován.

Více se dočtete zde: Tomáš Jun, Pavel Hlaváč, Další vězeň komunistického režimu - evangelický farář Bohumil Jan Dittrich, in: Pavel Hlaváč, Peter Morée (eds.), Cesta církve III, Praha: ČCE, 2011. ■

Taková ztráta času. Vždyť člověk by mohl v tom čase stihnout tolik věcí. Pořád si říkáte, že to dospíte jindy, chodíte spát pozdě, ale vždyť to sami znáte... Oči se zavírají samy, vy už ztrácíte kontrolu, učebnice spadne na zem a tělo si říká o pauzu. Chybí spánek. Jestliže si uvědomíme, že třetinu života prospíme, možná na chvíli zalitujeme, že zmíněný čas nemůžeme využít jinak. Ale počkejte. Třeba vám ještě bude líto, že nechoďte spát dřív...

Určitě jste zažili, že po jedné probdělé noci jste nebyli zrovna ve své kůži. Viděli jste, jak to následující den ovlivnilo vaše přemýšlení, vnímavost a rozhodování. Je to začarovaný kruh: chcete stihnout více > spíte méně > vaše výkonnost klesá > chcete stihnout více > ... atd. Vlastně si tak sami snižujete schopnost vnímání a úsudku. Nemám čas tolik spát, namítnete. Pokud byste měli možnost levným a lehkým způsobem posílit svoji imunitu,

PROTO VÁM ŘÍKÁM: NEBDĚTE!

Zázraky za zraky_Martin Kučera

paměť, dokonce i svaly, uděláte to?

Spánek je rozdělen na dvě pravidelně se střídající fáze, REM-fáze (rapid-eye-movement, pohyby očních bulv zavřených očí) a nonREM-fáze. V té první obnovujeme naše psychické procesy, myšlení, zpevňujeme paměť, prožíváme barvitě sny, je zde také těžší člověka probudit. NonREM spánek vyrovnává úbytek tělesných sil, sny nejsou časté a barvitě, člověk se zde probudí snáze.

Pravidelným střídáním obou fází zhruba po 1,5 h je zajištěno, že každou noc je tak obnovováno nejen myšlení, ale také fyzické síly. Zpočátku noci je spaní nejhlubší, člověk také proto první 3-4 hodiny nejvíce regeneruje tělo. Během zpevňování paměťových stop v REM-fázi je zajišťováno prohlubování nově získaných vědomostí a schopností, mozek tedy nepřestává pracovat, má noční.

Stejně tak ve spánku dochází překvapivě také k růstu svalů, takže pokud provokujete svá svalová vlákna v posilovně, měli byste je nechat také dobře zregenerovat, protože právě tehdy přibudou na objemu. Další výhodou ležících spících je to, že imunitní systém má při spaní větší funkčnost. Ve spánku tak lépe čelíte možným infekcím, nachlazením. Zatímco vy klidně spíte, tělo možná bojuje se zákeřnými antigeny.

Také jste zjistili, že po určité délce spánku jste subjektivně víc unavení a rozlamaní a po jiné délce (i třeba o něco kratší!) se cítíte svěže a čerstvě? To má na svědomí probuzení v rozdílných fázích spaní. Najděte si tu svou optimální délku!

Pozdě usíná někdy každý, protože chodit spát se slepicemi není tak zábavné. Je však dobré vědět, že tělo spánek potřebuje a co všechno můžete čekat, když mu ho budete odírat. Až budete zítra ráno znovu s hlasitým láním zamačkávat mobil, že chcete ještě dospát, vzpomeňte si na tento článek. A nebo si alespoň tématicky nastavte jako budík písničku od R.E.M., třeba to pomůže. (*dopsáno 0:15, budík nastaven na 6:40*)

foto Tomáš Pleskot ■

Simin podle Nadera utíká, jen co se objeví problémy. Naderovi zase z pohledu Simin jejich jedenáctiletá dcera nestojí za to, aby spolknul trochu své uražené cti a zaplatil vynucené odškodné. Film íránského režiséra Asghara Farhádího, který letos vybojoval Oscara v ostré konkurenci všech zahraničních snímků, ale jako by

ROZCHOD NADERA A SIMIN

Kulturtypy_Olcha Richterová

ani nebyl o jednom ztroskotaném manželství. Zvědavý evropský divák se dozví hodně o tom, jak fungují íránské soudy – a to nejen ty rozvodové – a jak vidí svět příslušníci vzdělané a liberální velkoměstské střední třídy a jejich výrazně chudší, ale co se víry týče mnohem horoucnější spoluobčané. Stěžejní konflikt filmu se totiž odehrává po náboženské, resp. socioekonomické linii.

Na začátku filmu je udaný jediný důvod, proč se Simin hodlá s Naderem nechat rozvést: dostali vízum umožňující jim vycestovat. Nader však míní zůstat a starat se o svého otce stíženého Alzheimerem. „V téhle zemi naše dcera nemá žádnou budoucnost,“ vysvětluje touhu odejít půvabná třicátnice s šátkem velmi elegantně přehozeným přes načerveno obarvené vlasy. „Chcete tím říct, že žádné íránské dítě nemá budoucnost?“ optá se soudcovský hlas. Tahle otázka je jedinou otevřenější kritikou situace v zemi, která se pyšní tisíciletou kulturní tradicí staré Persie, dnes ale stagnuje pod prezidentem Ahmadínezádem. Diváka však v žádném případě nečeká stereotypní obrázek utlačovaných muslimek a neschopných pánů tvorstva. Na pozadí jedné rodinné krize a konfliktu vzniklého shodou nešťastných náhod a rozdílných životních postojů je ale přece jen cítit svazující moc ideologie (a zdaleka nejde jen o scénu, v níž pečovatelka volá na poradní linku, zda je omývání nemohoucího muže v souladu s Koránem).

Nečekejte žádné úchvatné scenerie či oku lahodící záběry mešit. Dozvíte se maximálně to, že byt Nadera a Simin se od třípokojků třeba na pražských Vinohradech liší především vkusným a přece tradičním vzorkem na kachličkách v koupelně, a že soudy jsou v Íránu přeplněné a jejich soudci rozhodují ve stísněných kancelářích. Bez poroty. To příběh Nadera a Simin posuzují celé pluky diváků. Přesto se asi jen málokdo odváží vyslovit jednoznačný názor, jak to s tím jejich rozvodem vlastně je. Stejně jako se tvůrci filmu neodvážili riskovat jasnější vyjádření, aby se ze zahraničních festivalů vůbec mohli vrátit. Bez té opatrnosti by ale patrně nevznikl tak promyšleně znepokojivý film. Film, který diváka nevede za ručičku, ale nechává ho, ať hodnotí sám. A který přitom obsahuje setsakramentsky silnou výpověď. ■

Nemohu se také ubránit tomu, aby mé myšlenky často nezabloudily zpátky ke všem těm hnědým lidem, které jsem se naučil milovat – na písčinych pláních střední Austrálie a v drsných horách a vlhkých bažinách Nové Guineje. Skoro bok po boku tady žijí lidé dvou krajních fází vývojového procesu lidské historie – doby kamenné a doby atomové.

Tento citát z knihy Jens Bjerre s názvem „Poslední lidojedi“ inspiroval režiséra Malého Vinohradského divadla v Praze Jiřího Ondru natolik, že se rozhodl vytvořit divadelní hru. Na představení jsem natrefila náhodou. Zaujalo mě do té míry, že jsem si hned objednala lístky. Stálo to za to. Hercům se podařilo navodit autentickou atmosféru a vtáh-

VÝLET ZA KANIBALY

Kulturtypy_Jana Škubalová

nout diváka do podivuhodných rituálů a tanců a zároveň také pobavit. Představení bylo velice barvitě – střídaly se v něm prvky stínového divadla, loutek, masek, vyprávění pohádek, ale také tance. Za celou dobu nezaznívá příliš mnoho slov, to podstatné divák získá především z atmosféry jednotlivých scén. Na konci pak vystává otázka, která z těchto kultur je vlastně civilizovanější. Na tu si už každý divák musí odpovědět sám...

<http://male-vinohradske.cz/index.php/repertoar/veerni-pedstaveni/253-lidojedi> ■

Ktéto knize jsem se dostala díky rozhlasu. Při ranním oblékání jsem totiž poslouchala vyprávění paní Strunecké o bojové látce aspartam. Zmínila se i o své knize. Doba jedová. Fakta a projev paní profesorky mě tak zaujaly, že jsem neváhala a knihu hned zakoupila.

Čekala jsem spíš vědeckou publikaci plnou tabulek. Autoři ovšem připravili člověku srozumitelný, ba blízký text. Je sice věcný a občas i tabulkou doplněný. Ale narazíte i na kosmetické recepty či na víno. Témata nejsou omezena na chemii, jak by se mohlo zdát z názvu. Dočtete se zde nejen o sladidle aspartamu nebo hliníku v opalovacím

DOBA JEDOVÁ

Kulturtypy_Marie Medková

krému, ale třeba i o spánku ve tmě nebo pružinách postele fungujících jako antény atd. Věděli jste například, že když budete kouřit nebo brát antikoncepci, pravděpodobně si vyberete geneticky nevhodného partnera? Nebo že mnohé běžně konzumované látky podporují autismus?

Možná si říkáte, že tohle vlastně nechcete vědět. Jenže v životě bohužel platí to samé jako u zákonů: neznalost neomlouvá a nechrání. Proto doporučuji nechat se poučit a využít, co využít můžete. O knížce si můžete přečíst i na www.dobajedova.cz a další díl má vyjít 25.4.2012.

Doba jedová, Prof. RNDr. Anna Strunecká, DrSc., Prof. RNDr. Jiří Patočka, DrSc., Triton 2011. ■

Někdy už chci nebejt

*jelikož se na mě řítí celý ředitelství
virtuálních komunikací
plný řinčících telefonů a blikajících
monitorů*

*a tvoje ruka je nekonečně
vzdálená
a tvoje duše se stydí*

*Můj mozek vyšle ještě několik
zoufalých signálů
než bude rozdrčen rohem
konferenčního stolku*

*moje srdce se vyzvrací mezi pozvánky
na pařby všeho druhu*

*facebook se rozkročí nad mým
polomrtvým tělem a zařve
„oujé nechala jsem si ostříhat
patku!“*

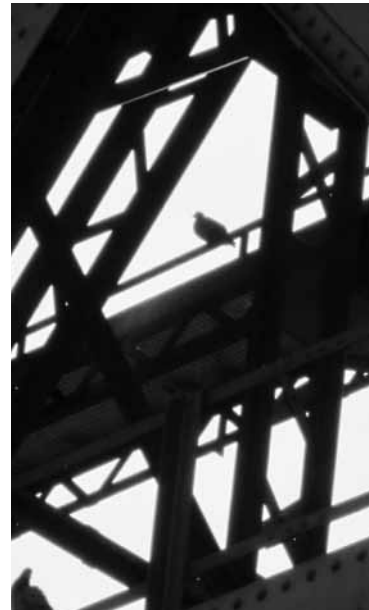

*Až tehdy s vyhrzutými střevy
si vzpomenu na tebe
můj Bože*

*začnu Tě prosit, abys mě snědl,
nechal umřít, přijal jako oběť
jen už mě prosím nenechávej žít*

WHERE IS MY MIND
text_Magdaléna Šipková
fotky_Evey Taylor

*ucítím tvůj dotek na rameni
asi mě neseš*

*pohodíš hřívou, ztratím se
na okamžik ve tvých očích, řekneš
„Kaine, mám tě rád.“*

*a já se rozhodnu umřít jinak
a třeba i žít*

Jako malá jsem snila o tom, že budu baletka. V první třídě mě do baletu opravdu vybrali a já na vlastní kůži zkusila, co to doopravdy znamená. Kolik námahy stojí za něžným labutím hemžením na pódiu.

Nakonec jsem to k labutím nedotáhla, ale láska k tanci mi vydržela dodnes. Zjistila jsem, že ani jako dospělá nemusím zoufat a mohu se svému snu oddávat i fyzicky. Balet pro dospělé je velká výzva. Hodiny baletu vám přinesou ladné držení těla a hezčí křivky. Dvíře nebo později vás přivedou do divadla.

Rozhodně neplatí, že je to jen pro ženský. Navštívila jsem hodinu ve třech tanečních studiích a na každé hodině byl minimálně jeden muž, na jedné dokonce tři! Také není pravda, že musíte být štíhlý jako proutek. Znáám několik baculek, které jsou na sále šikovnější než některé útlé tyčky. Nenechte se ničím odradit.

Velkou výzvou je mě třeba návštěva hodiny, kterou vede primabalerína Národního divadla Adéla Pollertová. Kromě běžných hodin pořádá i speciální semináře o baletu, věnované vždy jednomu

BALET NEJEN NA ŠPIČKÁCH

Lifestyle_Šárka Schmarczová

konkrétnímu představení. Na nich si nejen protáhnete tělo, ale dozvíte se informace o historii baletu a zhlédnete záznam představení, nad kterým pak s primabalerínou můžete diskutovat. Pokud přes rok máte spoustu jiných aktivit nebo ve vašem okolí balet nikdo neučí, máte další možnost, jak ochutnat balet. Jedte na letní taneční soustředění, které pořádá například taneční škola Pireuta nebo taneční studio Dance perfect.

Co vlastně k baletu potřebujete? Skoro nic. Plátěné nebo kožené cvičky, kterým se v baletní terminologii říká piškoty a tepláky s tričkem. Tedy tak většina chodí do začátečnicků. Mám zkušenost, že s pokročilostí přibývá těch z nás, které si koupí punčochy, dres a případně i zavínovací sukénku. Není to nutné, ale je to hezké.

Kam za baletem do divadla? V Praze můžete na klasiku do Národního divadla nebo Opery. Ze současného repertoáru bych vám doporučila rozhodně Labutí jezero, protože to nesmí minout žádného baletního nadšence. Z dalších představení jsou to pohádky Popelka a Šípková Růženka, a pokud něco modernějšího, pak bych vás poslala na Fausta do Stavovského divadla. Ve Státní opeře teď dávají dojemný příběh víly Giselle s další slavnou primabalerínou Darjou Klimentovou. Na balet můžete i v jiných městech. V Olomouci byste neměli vynechat Frídu, v Jihočeském divadle Romea a Julii a v Brně pak zajděte třeba na Coppélii z Montmartru.

Odkazy/ Balet pro dospělé/Praha <http://contemporary.cz/> <http://www.holmesplaceacademy.cz>

Brno <http://www.ndbrno.cz/balet/baletni-skola-i-v-psoty>

Olomouc <http://www.irinapopova.cz/balet-a-kondice-pro-dospеле/letni-soustredeni>

<http://www.pirueta.cz/index2.htm> <http://www.danceperfect.cz/cz/novinky/120315/tanec-na-zamku>

foto Tereza Hrubá ■

FARÁŘ PRO MLÁDEŽ PREZIDENTEM!

e-bulvy_mm

„Víra skýtala narozdíl od rodičovské či státní autority možnost osvojit si pravdu, kterou člověku nemůže nikdo vzít či ukradnout. Ta cesta nám propůjčila tajuplnou moc, ... a pokládat za důležitější slušnost, věrnost a víru než blahobyt, kariéru a společenský úspěch.“ J.Gauck

PŘÍMÁ VOLBA JE NADĚJE

Klaus? Ne! Joachim Gauck byl původně farářem pro mládež. „Německý volič volí faráře, proč ne český. Máme slušnou voličskou základnu.“ říká mluvčí úseku vnějších vztahů ÚCK SR ČCE*. „Přímá volba prezidenta zvýší šance našeho kandidáta.“ „Preference farářů pro mládež rostou,“ odpovídá brněnský politolog. „Mládež je budoucnost. Koho si oblíbí mladí, ten má 1/2 nerozhodnutých voličů v kapse.“ Jenže koho z farářů pro mládež nominovat?

PRIMÁRKY PO EVANGELICKU

Synodní rada chce do boje poslat jediného kandidáta. Jde totiž o vytvoření stabilní voličské základny. Výběr je ale chudý. M. Medková jako mladá bezdětná žena nemůže v primárkách uspět. Větší šanci dáváme ThDr. M. Vymětalovi, který má přesah do židovské obce. Kandidátka se rozšiřuje o tzv. virilní členy SOMu* a faráře COMu*. Reakce jsou různé, většinou však zamítavé. J.F. Pechar z Prahy-Bráníka se vyjádřil: „Ještě to tak.“ J.Hudec z Kláštera nad Dědinou naopak ocenil kandidaturu slovy „Tak to vám pěkně děkuju.“ Církevní historička E.Ř.M. vysvětluje nechuť jít do voleb bonmotem: „Evangeličtí byli vždycky tajní.“

KVŮLI POLITICE NEMÁME FARÁŘE PRO MLÁDEŽ

Volby ovlivňují i personální politiku církve. „Vidí v nich kandidáty na prezidenta,“ vysvětlila nám neshody a odchody farářů pro mládež personalistka ÚCK ČCE*. „Za poslední 2 roky jsme takto přišli o tři faráře pro mládež v seni-orátech.“ Člen ČCE to připisuje rivalitě mezi faráři: „Prostě jim to nepřáli. Nejdřív jen vadilo, že pracují s tvárnou a nadšenou skupinou mladých. Dnes je v tom i politika.“

FARÁŘE PRO MLÁDEŽ NIČÍ ZÁVIST!

Jak si připraví volební program? Dají také katolíci někomu svých 1 083 898 hlasů? Dohodne se ČCE na jediném kandidátovi? Odpovědi přinese budoucnost...

Profily kandidátů do primárek najdete již brzy na <http://www.e-cirkev.cz>.

*ÚCK SR ČCE - Ústřední církevní kancelář Synodní rady Českobratrské církve

*virilní člen SOMu - kazatel, presbyter, sborový bratr či sestra pověřený prací v seniorátním odboru mládeže

*COM - celocírkevní odbor mládeže

Tento článek vznikl na podnět čtenáře. Máte nápad? Napište na e-bulvy@centrum.cz!

L'AME SOEUR

KOMIKS

Relax_Etienne Jung

Spřízněná duše

Shrňme to.... ty, Karle-Marku, ty jsi komunista a ty jsi Kristián...

.... Křesťan ve francouzštině!

No a já, já jsem za-mi-lo-va-ný, stejně jako všichni Valentýni...

... ti svatí i ti jiní!

Já vím co to je....

Co se týče Kristiána, tak ten je zamilovaný do Boha...

Nenech se zmást, Kristián možná jen čeká na tu pravou....

Chceš říct spřízněnou duši, která se mnou bude sdílet moji víru a můj život? Ale já tuto dívku miluji už teď, i když jsem ji ještě neviděl!

No teda, tak ten nás předčil všechny!

SPOJOVAČKA

Relax_M. Medková

Spojte postavu a zvíře, se kterým se v biblických příbězích setkali:

„Mozek“
člověk Adam
prorok Bileám
archanděl Michael
silák Samson
mořeplavec Noe
apoštol Petr
posedlý z Gerasy

ryba
lev
oslice
prase
had
holubice
drak

Správné odpovědi najdeš v Bibli!

Adam se nespokojeně brouzdá rajskou zahradou a jednoho dne zavolá na Boha: „Pane, mám problém“. „Jaký problém máš, Adame?“, ptá se Bůh z nebes. „Pane, vím že jsi mne stvořil a že jsi stvořil pro mne tuto nádhernou zahradu se všemi těmi krásnými zvířaty tady, ale já nejsem šťastný“. „A proč ne, Adame?“, ptá se Bůh. „Cítím se osamělý“, říká smutně Adam. „Adame, na to mám výborné řešení“, říká Bůh. „Já pro tebe stvořím ženu.“ „Co je to žena?“ ptá se Adam. „Ta žena bude nejinteligentnější, nejcitlivější, nejstarostlivější a nejkrásnější stvoření, jaké jsem kdy udělal. Bude tak inteligentní, že bude sama vědět, co chceš, ještě dříve, než si to sám uvědomíš. Bude tak citlivá a starostlivá, že vycítí každou tvoji náladu a bude vědět, jak tě učinit šťastným. Její krása bude nadpozemská. Splní každou tvoji touhu a potřebu. Bude Ti výborným druhem“, říká Bůh. „To zní skvěle!“, říká Adam. „Ale bude tě to něco stát, Adame“, říká Bůh. „A co mě ta žena bude stát, pane?“, ptá se Adam. „Bude tě stát tvou pravou ruku, pravou nohu, pravé oko, pravé ucho a pravé varle“, sdělí Bůh. Adam o tom dlouho přemýšlí a pak se zeptá: „Ehm... a co bych tak mohl dostat za jedno žebro?“

OD ADAMA...

Vtipy_zdroj web

Přijde Bůh k Adamovi a Evě a řekne: „Mám pro vás dva dárky, jeden z nich je čůrání ve stoje.“ Adam se ihned ozve: „Jé, to chci já.“

Bůh na něj ukáže prstem a Adam začne poskakovat a ve stoje počůrá támhle kytičku, strom a pak čůrá i při poskakování a má z toho hroznou radost.

Bůh s Evou ho chvílku pozorují a pak se Eva otočí na Boha a zeptá se: „A jaký je ten druhý dárek?“

SUDOKU

Relax_M. Medková

	1		8		6			
8								
6		4			5	3		
7				3	6		4	
		1						
2			9	1		5	6	
		9	8			2	3	
							9	
		8		9		4	6	1

Kdo je autorem této básně?

Bud' Kristus naším pokrmem,
a nápojem víra,
nuž, vesele se opijme
střízlivostí Ducha!

- a/ Magor Jirous
- b/ neznámý student teologie
- c/ Ambrož Milánský

Správné odpovědi pošlete na bratrstvo@e-cirkev.cz do 1. června 2012.
Vítěz získá možnost nechat se vyfotit od profesionálního fotografa Tomáše Pleskota.

KVÍZ

Relax_M. Medková

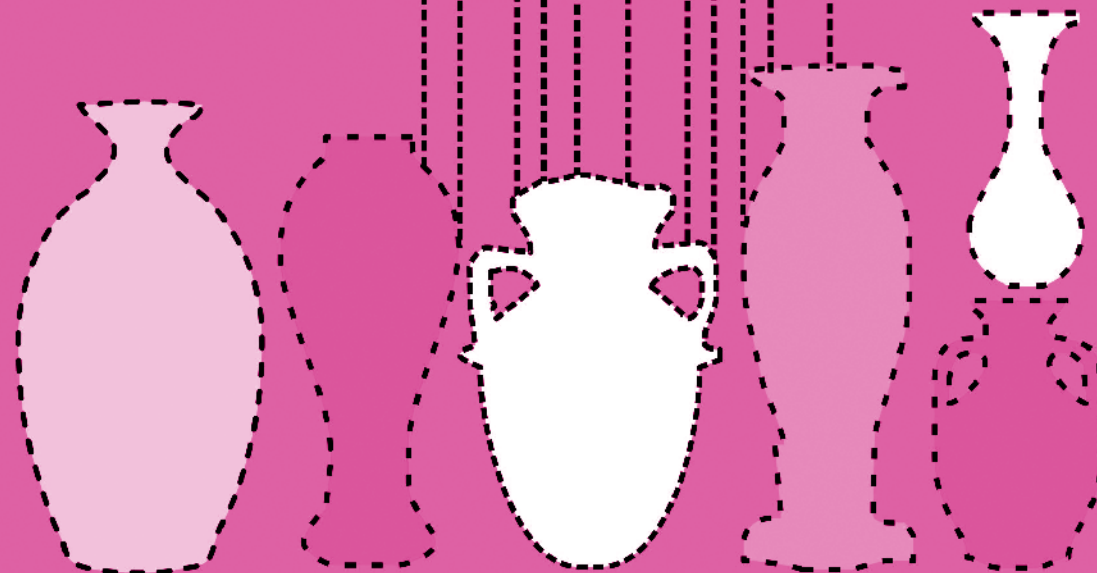
STROM

SPROM

Milý můj
Olcha Richterová
Ja cizí, vzácná nádoba,
co se tě moji podobá,
Je k uzoufání málo sdílná
Někdy to je dost hrůza, jindy hlína
Jo, hlína to je!
A v prach se obrátí
Nádoba - moje, tvoje
A všechny naše dny
Rádi bysme je smyslem nadili

Bratrstvo, evangelický časopis pro mládež | Vydává Synodní rada Českobratrské církve evangelické *Grafický návrh* Martina Calajová *Redakce* šéfredaktorka_Šárka Schmarczová, technická redaktorka_Jitka Čechová, redakční kruh_Hana Běťáková, Ester Hubená, Martin Kučera, Marie Medková, Jaroslav Pechar, Olcha Richterová, Magdalena Šípková *Adresa redakce*_Jungmannova 9, 111 21 Praha 1, bratrstvo@e-cirkev.cz, tel: 224999273; <http://bratrstvo.evangelnet.cz>, fcb: bratrstvo *Celoroční předplatné* 250,- Kč, *jednotlivé číslo* 25,- Kč *Vychází* 10× ročně *Tiskne* Družstvo Opus V.D.I, Praha 6 *Přidělené registrační číslo* MK ČR 092

POZVÁNÍ DO FLOSSENBÜRGU 20.–26.7.2012

Opět se bude konat mezinárodní setkání mládeže v bavorském Flossenbürgu, kde v letech 1938-1945 byl koncentrační tábor.

V dubnu 1945 tam byl popraven evangelický teolog Dietrich Bonhoeffer. Především tábor sloužil těžbě žuly určené pro okázalé stavební projekty hitlerovského Německa.

Připojte-li se k české skupině, v níž má být přibližně deset lidí starých 16-26 let, čeká vás týden prázdninového programu zaměřeného na pohled do dějin hitlerovského teroru, především však na rozhovory s pamětníky – lidmi, kteří koncentrák přežili. Budou mezi nimi i Češi. Poznáte areál bývalého tábora, kde je k dispozici velká stálá výstava. V druhé polovině programu budete tábořit v Bad Staffelstein a zúčastníte se putování do dalších míst v regionu, kde byly pobočné tábory Flossenbürgu.

Celkem bude účastníků z několika zemí kolem stovky.

Znalost němčiny vítána, ale není podmínkou.

Přihlašujte se u mě do konce května.

Více informací na adresách zarskamonika@seznam.cz, www.flossenbuerg.ej-oberfranken.de.

Srdečně zve Monika Žárská